

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 31. hét

NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Orbán Viktor: eljőhet a mi időnk

A miniszterelnök a 25. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor zárónapján tartotta meg hagyományos előadását a rendezvénysorozat népes közönsége előtt. Tőkés László EP-képviselő és Németh Zsolt, az Országgyűlés külügyi bizottsága elnökének társaságában Orbán Viktor beszélt a magyar-magyar és magyar-román kapcsolatokról, a nemzetpolitika alakulásáról, az anyaország törekvéseiről, ugyanakkor elemezte a nemzetközi helyzetet is. Orbán Viktor köszönetet mondott a külföldi magyar állampolgároknak a Magyarországon kormányzó polgári keresztény és nemzeti erők április 6-i kétharmados győzelméhez nyújtott kiemelkedő szerepükért. „Létezik a politikában a morális egyensúly. Évekkel ezelőtt arról beszélgettünk, a bosszúnak milyen nemes formája lenne, ha a 2004 decemberében az államhatárokon kívüli magyarok visszafogadása ellen szavazó politikai erők úgy nyernék el büntetésüket, hogy egy választáson éppen a külföldi magyarok voksaival jönne létre a többség vagy a kétharmad” – jelentette ki a miniszterelnök, akinek szavait a hallgatóság nagy tapsal fogadta. Orbán Viktor a közönség soraiból érkezett mintegy félszáz kérdésre válaszolva beszélt arról, hogy sem a magyar nemzet, sem a romániai magyar közösség érdekeit nem szolgálná, ha állást foglalna az erdélyi magyar szervezetek közötti vitában. Közölte, az erdélyi magyar politikusokkal ápolt kapcsolatok barátiak is, és ezeket soha nem fogja politikai irányvonal meghatározni. A kormányfő hozzátette: nem kíván szembekerülni az RMDSZ választóival még akkor sem, ha időnként „elszkanderezget” a szövetség vezetőivel. A román-magyar viszonyról kiemelte: az elmúlt másfél-két évben nem hangzott el olyan nyilatkozat a részéről, amely ne adta volna meg a tiszteletet a román népnek és vezetőinek. Szerinte azonban román oldalról hosszú az ilyen nyilatkozatok listája. Kulcskérdésnek nevezte a tiszteletet és a nyitottságot, sőt azt ígerte, továbbra is megadja a román népnek és vezetőinek kijáró tiszteletet, és mindig nyitott lesz azon kérdésekre, amelyek megtárgyalása indokolt. Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnök és Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester azt kérdezte Orbán Viktortól, a székelyföldi önkormányzati vezetőkre nehezedő nyomás közepette mikor épül ki a virtuális magyar rakétapajzs? A miniszterelnök úgy válaszolt: olyan Vaskupolát tud elképzelni, amelynek vastagsága az anyaország gazdasági helyzetének javulásával nőhet, és amelyre ha valaki ránéz, azt látja, ezt nem érdemes lyuggatni. Félelem, begubózás helyett Orbán bátorságot, előrettekintő gondolkodást, bátor cselekvést javasolt a Kárpát-medencei és a világban élő magyar közösségnek. „Könnyen megtörténhet, hogy eljön a mi időnk” – állapította meg a miniszterelnök. Tőkés László a „lészen autonómia” kijelentéssel parafrázálta Gábor Áron 1848-as „lészen ágyú” kijelentését. Az EP-képviselő Tusnádfürdőn elmondta, sajnos nincs ok derűlátásra a tekintetben, hogy huszonöt év elteltével már a sikeresen megvalósult erdélyi autonómiáról értekezhetnek a Tusványosként közismert rendezvény előadói. „Legyen világos: nincs másik 25 esztendőnk a tehetetlen kiváráásra. A mi időnk most van, most kell cselekednünk, most van itt az ideje az autonómiának” – jelentette ki, hozzátéve: áttörést kell elérni az autonómia kérdésében a kisebbségben élő román közösségek javára is. Tőkés integrált autonómiakoncepció kidolgozását szorgalmazta, amely együtt érvényesíti az egész erdélyi autonómia, a területi

és a kulturális önrendelkezés ügyét. „Ugyanazt kell mondani Bukarestben, Pozsonyban, Belgrádban, Kijevben, Budapesten, Brüsszelben és Strasbourgban. Másrészt a nemzetpolitika egyetlen hibája, hogy nem integrálódott eléggé, ezért arra kérjük a kormányt, integrált módon próbálják összefogni a nemzetpolitikát” – hangoztatta Tótkés. A volt püspök egyébként az RMDSZ párbeszédre való alkalmatlanságával magyarázta, hogy a Fidesz nemzeti EP-listáján kellett helyet biztosítani számára. Leszögezte: ennek ellenére továbbra is erdélyi képviselőnek tekinti magát, egyúttal párbeszédre, nemzeti együttműködésre szólította az RMDSZ vezetőit.

Hirdetik a székely kiállást a zászlók

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes jelenlétében vontak fel szombat este újabb nagy méretű székely zászlókat a Kézdivásárhely egykori katonanevelője előtti téren. A Kovászna megyei prefektus minden eszközzel próbálta megakadályozni az eseményt. Marius Popică pénteken közölte, megtámadta a közigazgatási bíróságon az ünnepség engedélyét. A kormány megbízott ezért felszólította a polgármesteri hivatalt, hogy ne tartsa meg a rendezvényt. Bokor Tibor polgármester azonban már akkor leszögezte, a zászlókat a prefektusi tiltás ellenére is felvonják szombaton este. Szombaton az előjáró újabb engedélyt bocsátott ki. Semjén Zsolt a zászlófelvonási ünnepségen románul is megköszönte Kovászna megye prefektusának az országos reklámot. Kijelentette: az Európai Unióban nincs precedens arra, hogy egy nemzeti közösséget korlátozzanak szimbólumai használatában. Hozzátette, hogy Magyarországon a román közösség olyan szimbólumokat használ, amelyeket akar, és oda tűzi ki azokat, ahová akarja. A kormányfő-helyettes azt is elmondta, Magyarország azt az autonómiakoncepciót fogja támogatni, amit az erdélyi magyarság megalkot magának. Bokor Tibor, Kézdivásárhely RMDSZ-es polgármestere beszédében elmondta, a furfangos eszű székelyeknek meg lehet tiltani valamit, de nem érdemes. Hozzátette: annyiszor vonnak fel újabb zászlókat, ahányszor szükség lesz rá. „A zászlók újra lobognak, jelzik, hogy a székelyek kiállnak a jogaikért” – jelentette ki a polgármester. A zászlófelvonás mintegy ezer résztvevő előtt zajlott. Korábban az RMDSZ aktivistái 500 kis zászlót osztottak ki a tömegben.

Vitázó pártelnökök Tusványoson

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöksége több kudarcot vallott próbálkozás után újra megpróbál egy asztalhoz ülni, hogy tárgyaljon a két szervezet stratégiai együttműködéséről – ígerte meg Tusványoson Toró T. Tibor, a néppárt elnöke és Biró Zsolt, a polgári párt vezetője. A személyeskedésektől sem mentes, többnyire feszült hangulatú beszélgetésen a két pártelnök a régi sérelmek felhánytorgatásán túl egyetértett abban, hogy a közeledésre szükség van, ennek mikéntjét azonban másképp látják. A beszélgetés során Toró T. Tibor folyamatosan azt szorgalmazta, hogy az autonómiát zászlajára tűző két kis párt egyesítse erőit, és közösen hozzanak létre olyan politikai pólust, melynek az ereje összemérhető az RMDSZ-ével. „Kíástuk az árkot, most

azon kell dolgozzunk, hogyan kell betemetni azt” – fogalmazott az EMNP elnöke, aki szerint lehet, hogy nem volt bölcs döntés létrehozni a néppártot, de „egyszerűen nem volt más választás, meg kellett tenni ezt a lépést”. Biró Zsolt – aki márciusban az RMDSZ-szel írt alá politikai együttműködési megállapodást – azt vállalta, hogy a két párt vezetői tárgyalóasztalhoz ülnek. A két ellenzéki párt esetleges fúziójáról 2013 tavaszán megkezdett tárgyalások 2013 júniusában kudarcba fulladtak. Akkor az MPP vezetői távol maradtak az egyik tárgyalási fordulóról, és bejelentették, ragaszkodnak pártjuk önállóságához. Biró szerint az óra nagyon ketyeg: meg kell tudni szólítani azokat az erdélyi magyarokat, akik nem mennek el szavazni, és ez az arány már 60 százalékos az összmagyarság tekintetében. „Minden pártnak meg kell próbálnia, hogy a saját programjával, a lehető legőszintebben szólítsa meg a választókat. Az idő fogja eldönteni azt is, hogy kell-e pluralizmus” – fogalmazott. Toró úgy vélte, az erdélyi magyar politikai elitet a román főhatalomhoz való viszonyulás osztja meg. Mint fogalmazott, az erdélyi magyarság „kurucai” az autonómiára épülő önálló politizálással szolgálnák a közösségüket, a közösség „labancai” viszont a főhatalomba beépülve tennék ezt. Toró felkérte vitapartnerét, hogy vallja meg, melyik oldalon áll. Arra is kérte, felejtsék el a mindkét oldalon felhalmozódott sérelmeket, és tekintsenek együtt a jövő felé. Biró Zsolt elutasította a kuruc-labanc „beskatulyázást”, és kifogásolta, hogy csak a két kis párt politikusait tekintsék autonómiapártiaknak. Azt is megemlítette azonban, hogy az MPP olyan érték, amelyet nem kíván feladni. Toró T. Tibor javasolta, hogy a két párt képviselői már most kezdjenek együttműködni az önkormányzatokban. Azt is elmondta többször, a két szervezetnek közösen, közös jelöltek állításával kellene készülnie a 2016-os helyhatósági választásokra. Biró Zsolt viszont fölöslegesnek tartotta az olyan önkormányzati együttműködések, amelyek révén nem tudnak többséget kialakítani a testületekben.

Csáky: őshonos kisebbségek jogaiért felelős uniós biztos kell

Csáky Pál, a Magyar Közösség Pártja EP-képviselője csatlakozott az Európai Parlament azon képviselőihez, akik azt kéri Jean-Claude Junckertől, az Európai Bizottság újonnan megválasztott elnökétől, hogy az új, októberben kinevezendő Európai Bizottságban legyen egy olyan biztos is, aki az őshonos kisebbségek jogaiért és problémáik megoldásáért is felelős lesz. „Örülök annak, hogy az Európai Parlamentben formálódik egy ígéretes lobb, amely az őshonos kisebbségek jogainak erőteljesebb védelméért száll síkra. Remélhetőleg ősszel megalakul Gál Kinga vezetésével az illetékes frakcióközi bizottság – az intergroup – is, amely arra lesz hivatott, hogy összehangolja a különböző pártcsoportokhoz tartozó politikusok ez irányú tevékenységét” – mondta Csáky Pál.

Az MKP európai parlamenti képviselője, Csáky Pál nehezményezte, hogy az unió a területén kívül nagy figyelmet szentel az emberi jogoknak, határain belül azonban elhanyagolja az összesen 50 millió főt számláló történelmi kisebbségeket. Csáky elégedetlenségét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az EU milyen jogokat garantál a

kisebbségeinek. Ugyanakkor azzal sem ért egyet, hogy az adott kisebbséget érintő ügyek kizárólag a nemzetállamok kormányaira tartoznak. Üdvözlé, ha több önkormányzati jogot kapnának a kisebbségek közösségei és a területi autonómia elvét sem veti el. „A kisebbségek jobban éreznék magukat, ha már elfogadták volna a kisebbségi törvényt, amit Szlovákia alkotmánya is előír. Húsz éve nem sikerül ezt a törvényt elfogadtatni. Ugyancsak jobban éreznék magukat a kisebbségek tagjai, ha létezne az önkormányzatiságnak valamilyen formája. A mai modell ugyanis 19.századi, hiszen az állam dönt az adott kisebbségi közösség ügyeiről”- mondta Csáky.

Orbán-Pásztor-megállapodás a kormány és a vajdasági magyarok együttműködésének kereteiről

A magyar kormány és a vajdasági magyarok közötti együttműködés kereteiről és tartalmáról kötött megállapodást Orbán Viktor miniszterelnök és Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke. A két politikus Tusnádfürdőn folytatott megbeszélést egymással. Megegyeztek a fejlesztéspolitika legfontosabb kérdéseiről, a támogató projektek lebonyolításáról. Mindkét fél örömmel nyugtázta, hogy a most induló hétéves uniós költségvetési időszakban a korábbinál több forrás áll rendelkezésre a vajdasági magyarok számára fontos fejlesztésekre, a szerb-magyar határ menti térség gazdasági lehetőségeinek bővítésére.

Az iskolákban lehet majd a magyarra fordított tankönyveket megvásárolni

A Horvát Oktatási, Tudományos és Sportminisztérium májusban a Media Hungarica Művelődési és Tájékoztatási Intézetet bízta meg a magyarra fordított tankönyvek kiadásával és értékesítésével. Az Intézet tankönyvkiadással megbízott koordinátora, Farahó Zsolt elmondta, az eszéki magyar oktatási központtól átvett leltár felmérése és a magyar iskolákkal folytatott egyeztetés után kiderült, hogy 21 könyvet kell újranyomtatni. „Szeretnénk, ha mind a 44 magyarra fordított könyv a diákok rendelkezésére állna a szeptemberi iskolakezdésig. A szülőknek pedig azzal igyekszünk segíteni, hogy minden iskolában tartunk „könyvvásárt”, ahol a magyarra fordított tankönyveket beszerezhetik” – mondta el Farahó Zsolt. A horvát tankönyvek magyarra fordításának projektje közel tíz évvel ezelőtt kezdődött, kezdetben a HunCro Sajtó és Nyomdaipari Kft. adta ki őket, majd az oktatási minisztérium a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központot bízta meg ezzel a feladattal. Május óta pedig a Media Hungarica Művelődési és Tájékoztatási Intézet a projekt gazdája.